

སོ་ནམ་རིག་འཕེལ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ གྱི་ཟླ་ ༧ པ་དང་ ༤ པ།

སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལྷན་ཁག།

ཀེམ་གླི་བཙུགས་མི་སོ་ནམ་པ་དགུ་ལུ་སོ་ནམ་ལེགས་ལྷན་
ཐབས་ལམ་གྱི་རོ་སྒྲུར་ལག་ཁྱེར་བྱིན་ཡོད་པ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཤིང་འབྲས་
ཐོན་སྐྱེད་བཟོ་ནི་ལུ་ འབྲུག་ཚོང་དང་བཟོ་གཞི་ཚོགས་སྡེ་
གིས་ སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་དང་མཉམ་རུབ་འབད་ཐོག་ལས་
རྒྱུ་ཁ་རྒྱུ་ཁག་ནང་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལུ་ ཀེམ་གླི་
བཙུགས་ནི་ལས་འགུལ་འགོ་བཙུགས་ལུགས། འདི་བསྐྱར་
བོང་མགོ་རྒྱུ་འོག་གི་སོ་ནམ་པ་ ༢༧ ལུ་ ཀེམ་གླི་
ལུངས་རྒྱུ་བཀའ་སྒྲུབ་འབད་ལུགས།

ཤིང་འབྲས་ཉོ་མི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་ནི་ལུ་ འབྲུག་
ཚོང་དང་བཟོ་གཞི་ཚོགས་སྡེ་གིས་ སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་
དང་འབྲུག་བཟའ་ཆས་དང་སྐྱེད་རིགས་དབང་འཛིན་གཉིས་
དང་མཉམ་རུབ་ཐོག་ ཁེ་ཕན་ཐོབ་མི་སོ་ནམ་པ་རྒྱུ་ སོ་
ནམ་ལེགས་ལྷན་ཐབས་ལམ་དང་ སྐྱམ་རྒྱུ་ཐངས་ དེ་
ལས་ ལག་ཁྱེར་རོ་སྒྲུར་གྱི་བྱ་རིམ་ཐོག་སྒྲུབ་བཅར་བྱིན་
ལུགས།

ཁེ་ཕན་ཐོབ་མི་སོ་ནམ་པ་ ༢༧ ཡོད་ས་ལས་ སོ་ནམ་པ་
༡༠ གྱིས་ འབྲུག་གི་སོ་ནམ་ལེགས་ལྷན་ཐབས་ལམ་གྱི་རྩ་
ཕན་གཞན་གྱི་ལག་ཁྱེར་རོ་སྒྲུར་དོན་ལུ་ སོ་ནམ་པ་ཁོང་
རའི་ ཞིང་ཚད་དང་ ཀེམ་གླི་ཤིང་གི་སྒོམ་ཚད་ལུ་གཞི་
བཞག་སྟེ་ འབྲུག་བཟའ་ཆས་དང་སྐྱེད་རིགས་དབང་འཛིན་
ལུ་ཞུ་བ་ལུ་ལུགས། ཡིན་རུང་ སོ་ནམ་པ་ ༧ རྒྱུང་
གཅིག་གིས་ སོ་ནམ་ལེགས་ལྷན་ཐབས་ལམ་གྱི་གནས་
ཚད་དང་མཐུན་ཚུགས་ལུགས། ལག་ཁྱེར་རོ་སྒྲུར་གྱི་བྱ་རིམ་
དང་བསྐྱར་ ཁོང་སོ་ནམ་པ་ ༧ ལུ་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ གྱི་
ཟླ་ ༡༡ པའི་ཚེས་ ༢༤ ལུ་ ལག་ཁྱེར་གནང་ལུགས།

གཟུགས་ལམས་དང་བཞེས་སྒོ་འོ་ར་ལྟ་ འདབ་མ་གོ་ཅི་
དམར་པོ་དང་མེ་རྟོག་གོ་ཅི་མ་འབྲས་གསར་གཏོད་འབད་
ཡོད་པ།

འོད་གསལ་སྤང་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་སོ་ནམ་ལྟེ་བ་གིས་
ཚོས་གཞི་ཡོད་མི་མེ་རྟོག་གོ་ཅི་གི་རིགས་གཉིས་ དེ་ཡང་
ཚོས་གཞི་རྒྱ་སྤྲུག་སྟེ་མི་ ༼Valentina༽ དང་ ལི་
ཁང་སྟེ་མི་༼Carotena༽ གསར་གཏོད་འབད་ཅུག།
མེ་རྟོག་གོ་ཅི་གི་རིགས་གཉིས་པ་འདི་ འོད་གསལ་སྤང་ལུ་
མཐར་འཁྱུལ་ཅན་སྟེ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་པ་དང་ སོན་
འདི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སོ་ནམ་ཚོང་སྟེ་ སིན་ཇིན་ཏུ་ལས་
གསར་གཏོད་འབད་ཅུག། མེ་རྟོག་གོ་ཅི་འདི་ གྱི་ཟླ་ ༣
པ་ནང་བཏབ་ཞིན་མ་ལས་ གྱི་ཟླ་ ༤ པ་ནང་ ལོ་ཐོག་
བསྐྱམ་ཡོད་མས།

Figure 2. Red Jewel from NCOA field

རིགས་གསར་བཏོན་ཚོགས་ཚུང་གིས་ སོན་འདི་ གྱི་ལོ་
༢༠༢༣ གྱི་ཟླ་ ༤ པ་འཛམ་ ༡༤ ལུ་གསར་བཏོན་
འབད་ཡོད་པ་དང་ ཚོང་ཁྲམ་ལས་འཐོབ་ཚུགས་པ་སྟེ་
ཡོད་པ་ཡིན་མས། མེ་རྟོག་གོ་ཅི་འདི་ཚུ་ གཟུགས་ལམས་
ཀྱི་དོན་ལུ་ ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པ་ཡིན་མས།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ འདབ་མ་གོ་ཅི་ཚོས་གཞི་དམར་པོ་སྟེ་མི་
༼Red Jewel༽ འདི་ཡང་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་བཞིན་
ཏུ་ ལོ་ཐོག་འགོ་ཐོག་བསྐྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་མས། འདབ་མ་གོ་
ཅི་འདི་ གྱི་ཟླ་ ༣ པ་ནང་བཏབ་དོ་ཡིན་མས། འདབ་མ་
གོ་ཅི་འདི་ཡང་ ང་བཅས་རའི་གཟུགས་ལམས་ལུ་ལེགས་
ཤོམ་ཡོད་པ་ཡིན་མ་དང་ ཚོད་བསྟེ་འདི་ཚུ་ ཤ་ལུ་ ཤ་
ཐུག་དང་ཉོ་སྤྲོད་ནང་སྤྲོ་བསྟེ་ལྟོ་བཏུབ་མ་ཚད་ ཟུར་
ཟས་སྟེ་ཡང་བཟོ་ཡོད་མས།

བྱམ་ཐང་ཆོས་འཁོར་གྱི་འོག་ནས་ མཉམ་ལས་ཆོགས་སྡེ་
ཆོང་ཁང་འགོ་འབྱེད་གནང་ཡོད་པ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཕྱི་ཟླ་ ༡ པ་འི་ཆེས་ ༢༢ ལུ་ བྱམ་ཐང་
ལྷུ་མ་ཁར་ལུ་ ལ་ཁའི་ཐོན་དངོས་རྩ་བཙོང་ནི་ལུ་ མཉམ་
ལས་ཆོགས་སྡེ་ཆོང་ཁང་འགོ་འབྱེད་གནང་བྱུག། ཆོང་
ཁང་འདི་གིས་ ཆོས་འཁོར་གྱི་འོག་གི་ལ་ཁའི་མི་སྡེ་རྩ་བཙོང་
ཁོང་རའི་ཐོན་དངོས་རྩ་བཙོང་ནི་ལུ་སྤྲུལ་ས་བདེ་རྟག་རྟ་བཙོ་
ནི་ཨིན་མས།

ཆོང་ཁང་གིས་ ལ་ཁའི་མི་རྩ་བཙོང་ ཁོང་རའི་བྱུང་འཕགས་
ཅན་གྱི་ཐོན་དངོས་རྩ་བཙོང་ལྟོན་འབད་ནི་དང་བཙོང་ནི་ལུ་གོ་
སྤྲུལ་བྱིན་ནི་ཨིན་མ་དང་ ཐོན་དངོས་བཙོ་མི་དང་སྤྱོད་མི་
གཉིས་པ་ཆ་ར་ལུ་ སྤྱོད་ལེན་ཅིན་གོང་མར་ཕབ་འབད་
ཚུགས་ནི་ཨིན་མས། ཆོང་ཁང་འདི་ བྱམ་ཐང་ལ་ནོར་
མཉམ་ལས་ཆོགས་སྡེ་གིས་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་ཨིན་
མས།

ས་གནས་གཞུང་དང་སློ་ལོ་ལས་ཁུངས་གཉིས་ཀྱིས་
མཉམ་རུབ་འབད་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ལ་མཐོ་སའི་གོང་
འཕེལ་ལྷོ་བ་གིས་ ཆོང་ཁང་གསར་པ་འགོ་བཙུགས་བྱུག།

འགོ་འབྱེད་ལས་ཅིམ་འདི་ནང་ ལ་ནོར་འཆོ་མི་ ས་གནས་
གཞུང་གི་འགོ་དཔོན་ རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་འཛིན་ གྱི་འོག་སློ་
ལོ་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་འགོ་དཔོན་ སློ་ལོ་ལས་ཁུངས་དང་ དབང་
འདུས་ཕོ་བྲང་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་མཐོ་སའི་གོང་འཕེལ་ལྷོ་བ་
དེ་ལས་ བྱ་དཀར་རྒྱལ་ཡོངས་སློ་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་འཛིན་ལྷོ་བ་རྩ་
ལས་འགོ་དཔོན་རྩ་བཙོ་གིས་ བཅའ་མར་གཏོགས་བྱུག། དེ་མ་
ཚད་ བཟའ་འབྲུང་དང་སོ་ནམ་འདུས་ཆོགས་ལས་ མིས་
ཞེན་སི་ རྩོན་ཨིས་ཤོན་གྱིས་ཡང་གྲལ་ཁར་གཏོགས་བྱུག།

འཕུལ་རིག་ལག་ལེན་ཐོག་གཤམ་ཐོན་སྐྱེད།

གཤམ་ཐོན་སྐྱེད་རིག་ཚུལ་དང་ཚོང་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་
རིམ་སྤེལ་གྱི་སྐབས་སོ་ནམ་ཞིབ་འཕྲིལ་དང་གོང་འཕེལ་
ལྟེ་བ་གིས་འཕུལ་རིག་ལག་ལེན་ཐོག་གཤམ་ཐོན་སྐྱེད་
འབད་ནི་འགོ་བཙུགས་ལྷག། ལས་རིམ་གི་དམིགས་དོན་
གཙོ་བོ་འདི་གཤམ་ཐོན་འབྲས་ཡར་སེང་གཏང་ནི་དང་
སྤྲུལ་ཚད་ཡར་འཕེལ་བཟོ་ནི་དེ་ལས་ཐོན་སྐྱེད་གྱི་ལྷ་གོང་
འཕེལ་གཏང་ནི་ཚུ་ཨིན་མས།

གཤམ་ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ལུགས་ནང་དུ་བ་འཐོན་ནིའི་
འཕུལ་ཆས་དང་དུ་བའི་རྒྱུ་འཁོར་དེ་ལས་འོད་གྱི་
ལྷན་ཐབས་མཁོ་ཆས་ཚུ་ཡོད་པ་ཨིན་མས། མཁོ་ཆས་འདི་
ཚུ་གཤམ་ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ལུགས་ནང་བཙུགས་ཡོད་པ་
དང་འདི་གིས་སྤྲུལ་ཚད་བསེལ་བྱོན་འོད་དང་རྒྱུ་
ལྷགས་ཚུ་ཚད་འཛིན་འབད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་མས།

སྤང་མཁར་སོ་ནམ་ཞིབ་འཕྲིལ་དང་གོང་འཕེལ་ལྟེ་བ་གིས་
མོང་སྤང་ལྷགས་ས་མཁར་དང་ཁྱི་དྲངས་སྤྲོས་དེ་ལས་
ལྷན་ཅེ་མཁོ་མ་ནང་ཡོད་པའི་གཤམ་ཐོན་ཚོང་ལས་ཚུ་ནང་
འཕུལ་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་འདི་གཞི་བཙུགས་འབད་ལྷག། དེ་
མ་ཚད་གཤམ་ཐོན་ཚོང་ལས་ཁ་སྐོང་བཞི་གིས་ཞབས་ཏྲུག་
འདི་འཐོབ་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་དང་གཤམ་ཐོན་སྤྲུལ་ཚད་དང་
ཐོན་ལྷགས་ཡར་འཕེལ་གཏང་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས།

འབྲེལ་བ་འབབ་སའི་ཁ་བྱང་།

སྤྱི་གཤམ་ཐོན་སྐྱེད་ཁ་བྱང་ : icrd@moal.gov.bt or

བན་དོན་དང་བརྒྱུད་འབྲེལ་འཕུལ་རིག་ལྟེ་ཆན། སོ་ནམ་དང་སློ་རོར་ལྷན་ཁག། webmaster@moal.gov.bt

འབྲེལ་སློམ་ཨང་ ༡༠༧༥། འབྲུག་ཐིམ་ལྷག།

ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སློམ་ : www.moal.gov.bt

བརྒྱུད་འབྲེལ་ཨང་ : ༠༩-༩༩༩༧༠༥/༩༩༩༧༠༥/༩༩༩༧༠༥/༩༩༩༧༠༥